

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

XII. Differentia 1. Clerici Iure Canonico in terris Ecclesiæ, & Imperii
prohibentur docere & audire Ius civile,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

nos sufficere, Ita *Brotol. Rochus, Panorm. Covarr. Navarr. & alii apud Suar. cit. l. 7. de legib. c. 15. n. 2.* ubi etiam rationem addit, quia jura dicunt ad hoc, ut præscripta censeatur consuetudo, sufficere, quod longæva sit, seu longi temporis,

quod est decem annorum. Nec atinet distinguere inter consuetudinem, que contra præsentis, vel ab sentis invaluit; cum nulla non præsentibus, & tolerantibus aliis, si non omnibus, quibus tamen frequentetur.

TITVLVS II.

De Clericis.

Clericorum nomine continentur, quicumque ordines vel primam tonsuram habent, in quacunque dignitate aut gradu sint, *c. Cum contingat, de sta. & qual. ex quo ad servitium Dei electi sunt.* Vnde omnes, qui non sunt laici, dicuntur clerici *c. Duo sunt 12. Q. 1. in materia favorabili quoque eo nomine gaudent etiam Episcopi, & regulares: in odiosa vero excluduntur Episcopi, & constituti aliquâ dignitate: Item Canonici, Monachi, & religiosi, c. Quam periculosum, de sent. excom. in 6 & c. Fidei fervorem, de heret. col.* Est enim in ejusmodi personis qualitas super alios, quæ in simplicibus clericis non reperitur. De clericis igitur est ordinis

XII.

DIFFERENTIA I.

Clerici iure Canonico in terris Ecclesie, & Imperii prohibentur docere, & audire ius civile, c. Super specula, de privileg. Secundum leges vero omnibus id licet, arg. l. Nec non, §. Quod eis, n. Ex quibus causis major. Ioan. Bapt. à S. Blas. 34.

I. Verba citati *cap. Super specula, ista sunt: Firmiter interdiciamus (ait Honorius III.) & districtius inhibemus, ne Parisiis, vel in civitatibus, seu aliis locis vicinis, quisquam docere, vel audire ius civile præsumat: & qui contra*

feterit, non solum à causarum patrocinis interim excludatur, verum etiam per Episcopum loci excommunicacionis vinculo innodetur. De mente Pontificis non eadem interpretum, & DD. sententia est. Non pauci censent prohibitionem

hibitionem non concernere alios, præterquam monachos, Sacerdotes, Archidiaconos, Diaconos, plebanos, præpositos, cantores, aliosque personarum habentes, c. *Non magnopere*, & c. ult. *Ne clerici, vel monachi*, cujus idem Honorius auctor est. Aliis de clero Juris civilis studium minime prohibendum esse, licet in sacris sint constituti, aut parochiale beneficium habeant, quemadmodum probat textus, c. *Ne clerici, vel monachi*, in 6. & notat Glossa in v. *Literarum*, c. *Cum ex eo de elect.* in 6. quam singularem vocat, & sequitur Navarr. in *Man.* c. 27. n. 116. Et juxta hanc assertionem intelligestextum cap. *2. hoc tit.* in 6. ubi clericis studentibus Jus civile in scholis Romanæ urbis conceditur privilegium percipiendi fructus in absentia, ut nimiram locum habeat in clericis non sacerdotibus, aut dignitatem habentibus. V. Zerola in *Praxi episc.* Part. 1. v. *Studium*, §. *Primum dubium*.

II. Contra alii universè de omnibus clericis loqui prædictum c. *Super specula*, existimant, ita ut omnibus omnino Juris profani, seu civilis studium prohibeatur. Nam summo Pontifici (ajunt) plenissima concessa potestas est, non solum in ecclesiasticas personas, sed etiam in laicas quoad spiritualia & temporalia, ut disponat, eo modo, quo sibi ad finem spiritualem necessarium esse videtur, c. *Per venerabilem, qui filii sim legitimi*. Ex litera autem perspicuum est, legum civilium restrictionem ideo vetari, quia cleri-

cis ad majora & utiliora destinatis non conducit, sed relicto sæcularium legum studio in sacrarum literarum intelligentiam magno nisu & fervore incumbere eos oportet. Præposterum sane est Theodosii, aut Justiniani Imperatoris circa mundana commercia constitutiones potius inquirere & excutere, quam Christi servatoris nostri, & cælestis magistri saluberrimam, & maxime necessariam doctrinam attendere, sine qua non dico ecclesiæ ministri, sed ne quidem christiani hominis nomen, ac dignitatem obtinere possumus. Quemadmodum igitur supremus Ecclesiæ moderator pontifex boni spiritualis intuitu modum docendi linguam Hebraicam, Arabicam, & similes præscribit in *Clem. 1. de Magistris*, & modum expensarum in gradu cujuslibet scientiæ acquirendo, ita hinc ad eundem spiritualem finem, omnibus etiam laicis vetat Juris civilis studio vacare, ne periculum à sacrarum literarum amore & cognitione avocentur, v. *Barb. in c. cis. Super specula, de privileg.* in 6.

His tamen non obstantibus Zerola in *Praxi episc.* v. *Studium*, §. *Ad secundum*, cum *Abb. & Gomesio* asserit licere etiam monachis Juri civili vacare, si prius addiscant Jus Canonicum, & ad illius intelligentiam postea legibus incumbant. Et hoc etiam à *Sily.* confirmari

videtur in v. *Sci.*
entia. *Sci.* duo obicuntur
H